

Tiskové prohlášení ředitelky Památníku Lidice k její rezignaci

Lidice 21. ledna 2020

Několika přeživším vyhlazení obce Lidice se nelíbí výsledky odborného bádání nezávislého odborníka, neboť se osobně dotýkají jejich blízkých. Obvinili proto Památník Lidice i mě osobně jako ředitelku, že nectíme a překrucujeme fakta o lidické historii. Namísto podpory nezávislosti odborného poznání a často bolestivého vyrovnávání se s dějinami, což je kromě jiného úkolem této příspěvkové organizace ministerstva kultury, rozhodl ministr kultury Lubomír Zaorálek, že mám skončit ve funkci ředitelky památníku. Rezignaci jsem se nakonec rozhodla podat sama proto, že k ministrovi kultury již nadále nemám důvěru.

Paměťová instituce Památník Lidice je velmi specifická. Připomíná historii, která je stále živá. Její odborná i popularizační práce je proto nesmírně důležitá zejména v situaci, kdy jsme opět svědky emotivních diskusí dotýkajících se zvláště interpretací druhé světové války. Neustále se objevují cílené snahy o politizaci odkazu Památníku Lidice. O to důležitější je v takových časech podpora odborné práce a skutečné nezávislosti paměťových institucí ze strany zřizovatele.

V této citlivé situaci mě zaskočil přístup ministra kultury Lubomíra Zaorálka, který mě 20. ledna 2020 pozval na schůzku, během níž mi sdělil, že si mohu vybrat mezi rezignací a odvoláním. To je jeho řešení situace, která vznikla v návaznosti na reportáž České televize, odvysílané v červnu 2019. Ta obsahovala informace z materiálu, na němž v roce 2015 pracoval zaměstnanec Historického ústavu Akademie věd Vojtěch Kyncl. Podle tohoto archivního materiálu matka jednoho z lidických dětí krátce před lidickou tragédií měla nahlásit četníkům svou židovskou podnájemnici. Na tuto reportáž některé z přeživších lidických dětí reagovaly v listopadu 2019 otevřeným dopisem, v němž oznámily své ukončení spolupráce s Památníkem Lidice. Můj postoj k celé věci, který nebyl a ani nemohl být kategorický k žádné straně sporu, vnímali jako nepřátelský. V dopise adresovaném ústavním činitelům nařkli mě a Památník Lidice z neznalosti a překrucování faktů o lidické historii. S pisateli se ministr kultury Lubomír Zaorálek následně sešel a setkání s nimi ve snaze urovnat situaci jsem absolvovala i já.

Jakkoli naprosto chápu emoce, které tyto informace mohly způsobit, není přípustné, aby paměťová instituce, kterou Památník Lidice je, badatelské výstupy okamžitě napadala nebo je ignorovala. Ve chvíli, kdy pro tento zásadní postoj nezávislosti a kritického myšlení nemám ve svém zřizovateli oporu, nemohu Památník Lidice jako ředitelka nadále vést. Svým přístupem ministr kultury bohužel snahám o politizaci odkazu Památníku Lidice nahrává. To jsou hlavní důvody mé rezignace k 21. lednu 2020.

Památník Lidice má obrovský význam pro Českou republiku i pro svět. Úkolem památníku je ale podávat historii v plné šíři, kriticky, neodmítat diskusi ani o věcech, které nejsou příjemné.

Pokud mám zrekapitulovat své téměř tříleté působení, musím konstatovat, že pro Památník Lidice jsem dělala maximum možného. Do instituce jsem nastoupila v roce 2017, kdy se podařilo s Českou televizí domluvit speciální čtyřhodinový pořad o Památníku Lidice a důstojně jím připomenout 75. výročí vyhlazení obce Lidice. I díky této medializaci došlo v tomto roce k radikálnímu zvýšení návštěvnosti památníku. Společně s novým týmem se podařilo nastartovat mezinárodní zakotvení významné vědomostní soutěže pro děti a mládež „Lidice pro 21. století“. Soutěž rozvíjí znalosti historie a kritické myšlení. Vedle tradiční účasti dětí z Česka a Slovenska se jí v loňském roce nově úspěšně účastnily děti z Polska, letos ji rozšiřujeme do německy mluvících zemí. Podařilo se mi také rozvíjet a navazovat kontakty s obdobnými muzei a památníky po celém světě i v České republice. Do vysoce kvalitní sbírky současného světového umění jsme získali nové akvizice. Zahájili jsme kroky pro zápis jedinečné sbírky prací oceněných v rámci Mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice do Centrální evidence sbírek ministerstva kultury. Zaměřili jsme se také na dlouhodobě neřešenou otázku vlastnictví pozemků v areálu pietního území. Na svou práci pro Památník Lidice jsem a zůstanu hrdá.

Mgr. Martina Lehmannová
odstupující ředitelka Památníku Lidice